Evropský parlament
2019-2024

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

2022/2188(INI)

19.7.2023

STANOVISKO

Výboru pro zaměstnanost a sociální věci

pro Výbor pro zahraniční věci a Výbor pro mezinárodní obchod

ke zprávě o provádění dohody o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím
(2022/2188(INI))

Zpravodaj (*): Dragoş Pîslaru

(*) Přidružený výbor – článek 57 jednacího řádu

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci vyzývá Výbor pro zahraniční věci a Výbor pro mezinárodní obchod jako příslušné výbory, aby do návrhu usnesení, který přijmou, začlenily tyto návrhy:

– s ohledem na Dohodu o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii na jedné straně a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně druhé[1],

– s ohledem na Dohodu o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii[2],

– s ohledem na zprávu Evropské komise ze dne 24. března 2022 o provádění a uplatňování Dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska 1. ledna – 31. prosince 2021 (COM(2022)0126),

– s ohledem na zprávu Evropské komise ze dne 15. března 2023 o provádění a uplatňování dohody o obchodu a spolupráci mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska 1. ledna – 31. prosince 2022 (COM(2023)0118),

– s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech,

– s ohledem na Evropskou sociální chartu,

– s ohledem na úmluvy a protokoly Mezinárodní organizace práce (MOP), zejména na základní nástroje MOP,

– s ohledem na společné prohlášení ministra zahraničních věcí Spojeného království a místopředsedy Evropské komise Šefčoviče ze dne 24. března 2023 o výsledku desáté schůze smíšeného výboru zřízeného dohodou o vystoupení a druhé schůze Rady partnerství zřízené dohodou o obchodu a spolupráci,

A. vzhledem k tomu, že od 1. ledna 2021 se obchod a spolupráce mezi EU a Spojeným královstvím řídí dohodou o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím; vzhledem k tomu, že institucionální rámec dohody o obchodu a spolupráci byl dokončen a v roce 2022 se stal plně funkčním;

B. vzhledem k tomu, že dohoda o obchodu a spolupráci stanoví koordinaci sociálního zabezpečení s cílem chránit práva v oblasti sociálního zabezpečení v případě osob pohybujících se mezi EU a Spojeným královstvím po 1. lednu 2021; vzhledem k tomu, že stanoví také rovné podmínky, které mají zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž tím, že zůstane zachována vysoká úroveň ochrany v několika oblastech, včetně sociálních a pracovních práv, se závaznými mechanismy prosazování a řešení sporů za účelem zajištění dodržování předpisů;

[1] Úř. věst. L 149, 30.4.2021, s. 10.
[2] Úř. věst. C 384I, 12.11.2019, s. 1.

C. vzhledem k tomu, že základní práva organizovat se a kolektivně vyjednávat a právo na kolektivní akci jsou zakotvena v mezinárodním právu a jsou nedílně spjata se zajištěním udržitelného rozvoje a rovných podmínek stanovených v dohodě o obchodu a spolupráci mezi EU a Spojeným královstvím;

D. vzhledem k tomu, že dohoda o obchodu a spolupráci obsahuje kapitolu o malých a středních podnicích, v níž se uznává potřeba zajistit otevřený a bezpečný trh pro podniky, včetně malých a středních podniků, a že dohoda usiluje o to, aby byly potřeby těchto podniků zohledňovány při procesu provádění, tak aby z něj mohly těžit;

1. zdůrazňuje význam silného zapojení občanské společnosti EU a Spojeného království, včetně organizací zaměstnavatelů, odborů, jakož i nevládních organizací, do provádění dohody o obchodu a spolupráci v souladu s články 13 a 14; bere na vědomí schůze interní poradní skupiny EU v této souvislosti a vítá první schůzi fóra občanské společnosti, která proběhla v říjnu 2022; zdůrazňuje, že je důležité pokračovat v tomto dialogu a spolupráci;

2. s uspokojením konstatuje, že provádění Protokolu o koordinaci sociálního zabezpečení v rámci dohody o obchodu a spolupráci bylo dosud bezproblémové a že v letech 2021 a 2022 nebyly zjištěny žádné strukturální problémy; zdůrazňuje však, že je důležité, aby byl tento protokol dynamický a byl uváděn do souladu s revizemi nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení;

3. konstatuje, že v roce 2021 byly specializovaným výborem pro koordinaci sociálního zabezpečení přijaty změny příloh protokolu s cílem potvrdit, že členské státy budou nadále umožňovat, aby se na pracovníky vyslané do Spojeného království nebo z něj za určitých podmínek vztahovaly právní předpisy o sociálním zabezpečení vysílajícího státu; dále konstatuje, že v roce 2022 byly podniknuty přípravné kroky k provedení finančních ustanovení týkajících se náhrady nákladů na věcné nemocenské dávky poskytované jiným než příslušným státem;

4. vítá skutečnost, že specializovaný výbor pro koordinaci sociálního zabezpečení přijal rozhodnutí č. 1/2023 schvalující používání elektronické výměny informací o sociálním zabezpečení podle dohody o obchodu a spolupráci[3] v souvislosti s protokolem, a domnívá se, že by se relevantní části rozhodnutí a doporučení Správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení měly v souvislosti s protokolem uplatňovat prostřednictvím doporučení specializovaného výboru[3]; znovu vyzývá členské státy, aby zajistily, že systém elektronické výměny informací o sociálním zabezpečení bude co nejdříve plně funkční, a aby využily příležitostí, které nabízejí stávající fondy EU, k plnému provedení tohoto systému a další digitalizaci veřejné správy;

5. připomíná, že dohoda o obchodu a spolupráci vyžaduje, aby bylo ekonomické partnerství mezi oběma stranami podpořeno rovnými podmínkami pro otevřenou a spravedlivou hospodářskou soutěž, a že obchod a investice by měly být prováděny způsobem napomáhajícím udržitelnému rozvoji, včetně hospodářského a sociálního rozvoje a ochrany životního prostředí; konstatuje, že podle článku 355 se obě strany zavázaly k zachování a zlepšení svých příslušných norem v oblastech, na něž se

[3] Předběžný pořad jednání třetí schůze specializovaného výboru pro koordinaci sociálního zabezpečení, Londýn, červen 2023.

vztahuje hlava XI;

6. vyjadřuje znepokojení nad nedávným vývojem, který může oslabit ustanovení o rovných podmínkách dohody o obchodu a spolupráci v pracovní a sociální oblasti ve Spojeném království; v tomto ohledu vyjadřuje hluboké politování nad skutečností, že v červenci 2022 byl zrušen zákaz, který byl uložen agenturám práce a který se týkal poskytování dočasných zaměstnanců, kteří by nahradili pracovníky účastnící se protestní akce v kolektivním vyjednávání, neboť toto zrušení oslabuje právo pracovníků na kolektivní akci, včetně práva na stávku; vyzývá vládu Spojeného království, aby přijala nezbytná opatření k dodržování zásad rovných podmínek uvedených v článcích dohody o obchodu a spolupráci;

7. dále zdůrazňuje některá znepokojivá opatření v legislativní oblasti ve Spojeném království, která byla navržena, ale zatím nebyla přijata, jako je návrh zákona o zachovaném právu EU (zrušení a reforma), návrh zákona o stávkách (minimální úrovně služeb) a návrh zákona o ochraně údajů a digitálních informacích (č. 2); poukazuje na to, že pokud by tyto návrhy byly přijaty, mohly by mít závažné dopady na práva pracovníků, zejména na základní práva na svobodu sdružování a právo odborově se organizovat a na kolektivní vyjednávání a akce, včetně práva na stávku, a mohly by ohrozit závazky Spojeného království v rámci dohody o obchodu a spolupráci; v tomto ohledu vítá rozhodnutí vlády Spojeného království nepokračovat ve schvalování návrhu zákona o listině práv;

8. připomíná, že ochrana práv pracovníků je nezbytná pro zachování rovných podmínek a udržitelný rozvoj, jak jsou stanoveny mimo jiné v článcích 355, 386, 387, 399 a 524 dohody o obchodu a spolupráci; vyzývá Komisi, aby pečlivě sledovala vývoj v tomto ohledu a aby využila všechny dostupné prostředky s cílem řešit veškeré obavy, které by přijetí těchto návrhů mohlo vzbudit ohledně uplatňování kapitoly 6 hlavy XI, mimo jiné prostřednictvím dialogu v rámci Rady partnerství a specializovaných výborů, konzultace interní poradní skupiny EU a v případě potřeby mechanismů řešení sporů stanovených v článku 389;

9. konstatuje, že v červnu 2021 oznámila vláda Spojeného království svůj záměr zřídit jednotný orgán pro prosazování pracovních práv pověřený zajištěním centralizovaného dohledu nad pracovním právem[4] s cílem zlepšit koordinaci a účinnost stávajících orgánů a rozšířit prosazování pracovních práv do nových oblastí; konstatuje však, že ohledně tohoto návrhu nebylo dosud dosaženo žádného dalšího pokroku; vyzývá Komisi, aby nadále pečlivě sledovala prosazování příslušných pracovních a sociálních norem, jak vyžaduje dohoda o obchodu a spolupráci, a veškerý vývoj v tomto ohledu a aby i nadále spolu s vládou Spojeného království usilovala o zajištění plného dodržování dohody o obchodu a spolupráci;

10. vyjadřuje hluboké politování nad tím, že Spojené království v roce 2021 diskriminovalo pracovníky z pěti členských států EU, pokud jde o snížené poplatky za dlouhodobé pracovní vízum; dále vyjadřuje politování nad tím, že Spojené království následně upustilo od uplatňování čl. 18 odst. 2 Evropské sociální charty a od února

[4] Ministerstvo obchodu, energetiky a průmyslové strategie, Spojené království. Establishing a new single enforcement body for employment rights (Zřízení nového jednotného orgánu pro prosazování pracovních práv), 2021.

2022 tak zrušilo snížení poplatku za pracovní vízum pro všechny občany EU; vyzývá Komisi, aby přijala veškerá nezbytná opatření v tomto ohledu a na tuto záležitost i v budoucnu upozorňovala v rámci Rady partnerství a specializovaného výboru pro rovné podmínky pro otevřenou a spravedlivou hospodářskou soutěž a udržitelný rozvoj;

11. vyzývá EU a Spojené království, aby prozkoumaly možnosti další spolupráce a výměny osvědčených postupů v oblasti zaměstnanosti a sociální ochrany; uznává, že vzájemnou spoluprací by bylo možné zlepšit provádění a prosazování politik zaměstnanosti a zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž a růst pro podniky a pracovníky jak v EU, tak ve Spojeném království.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Článek 58 – Postup společných schůzí výborů Datum oznámení na zasedání	15.12.2022
Datum přijetí	18.7.2023
Výsledek konečného hlasování	+: 34 –: 1 0: 5
Členové přítomní při konečném hlasování	Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Cindy Franssen, Chiara Gemma, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Irena Joveva, Katrin Langensiepen, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Elżbieta Rafalska, Daniela Rondinelli, Pirkko Ruohonen-Lerner, Mounir Satouri, Romana Tomc, Nikolaj Villumsen, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Alex Agius Saliba, Carmen Avram, Gheorghe Falcă, Aurore Lalucq, Evelyn Regner
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Andrey Novakov, Carina Ohlsson, Helmut Scholz, Ralf Seekatz

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

34	+
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Gheorghe Falcă, Cindy Franssen, Andrey Novakov, Ralf Seekatz, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Irena Joveva, Max Orville, Dragoş Pîslaru
S&D	Alex Agius Saliba, Marc Angel, Carmen Avram, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Aurore Lalucq, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Daniela Rondinelli
The Left	Helmut Scholz, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

1	-
ID	Dominique Bilde

5	0
ECR	Chiara Gemma, Elżbieta Rafalska, Pirkko Ruohonen-Lerner
ID	Elena Lizzi, Stefania Zambelli

Význam zkratek:
+ : pro
- : proti
0 : zdrželi se